

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Láng Lajos.

Debreczen, május 7.

Megtörtént az új kereskedelemügyi miniszter kinevezése. Ő Felső Láng Lajost, országgyűlési képviselőt és egyetemi tanárt nevezte ki ezen miniszteri székre és ezzel megszünt minden további találgatás, kiül Baross Gábor, Lukács, Dániel, Hegedüs és Horánszky örökébe. A kinevezés nem kelt majd lelkes visszhangot országszerte, mert az új miniszter nem tartozik a zajos politikusok sorába, akik minden alkalommal mint miniszterjelöltek szerepelnek a nyilvánosság előtt. Inkább visszavonult életet élő, zajtalan, munkás ember, kiváló tudós, aki előtt bár idegen a kereskedelmi miniszterium ügyköre, de a mi most ennek vezetőjét első sorban fogja lekötöni, a *vámkérdés*, a *kiegyezés megújítása*. ehhez alig találhatott volna Széll Kálmán alkalmasabb munkatársat Láng Lajosnál, aki egy emberöltőt meghaladó időn át foglalkozott ezen kérdésekkel, ismeri azoknak minden részleteit és mint volt újságíró, aki még a régi jó időkben, mikor a magyar sajtó még a tudományos színvonalat tekintette főczéljának, mint szerkesztő díszte volt a magyar hírlap-

író karnak. praktikus tapasztalatokat is szerzett és most ezen sokoldalú tapasztalatait a kereskedelem és közlekedési ügyek fölvirágoztatása érdekében érvényesítheti.

Láng Lajos kinevezése új körülmények között az *elfogulatlan* közvélemény előtt helyesléssel fog találkozni. Az adott körülmények között legszerencsésebbnek mondható még az ő kinevezése. Politikai szempontból a kipróbált szabadelvűek táborából való, aki még Tisza Kálmán idejében adta szabadelvű gondolkozásának tanubizonyítékait, mikor a „Nemzet”-ben a szabadelvű eszméknek volt lelkes hirdetője. Hogy a praktikus tevékenység terén is sikereket fog elérhetni, megmutatta, mint a pénzügyminiszterium volt államtitkára és hogy a küszöbön lévő erős kiegyezési harchoz eléggé edzett és szilárd lesz és helyt fog állani az osztrák kormányval szemben, melynek különben époly kötelessége a kiegyezés révén minél több előnyhöz juttatni Ausztriát, mint a magyar kormánynak, hogy a kiegyezés minél kevesebb pénzbe kerüljön az országnak, — azt bizonyosra vehetjük. Ezeknek előrebocsátásával ismételjük, hogy a megtörtént kinevezés ténye bár lelkes-

dést kelteni daczára Láng Lajos előttünk ismert jeles egyéni tulajdonainak nem fog, azt mégis mindenki megnyugvással veendi tudomásul, mert Láng Lajossal a becsületesség, hangyaszorgalom, lelkiismeretesség, hazaszeretet, tettvágy és nagy tudás emelkedett miniszteri székbe.

Láng Lajos nem fogja azzal beérni, hogy róla az utókor mint kiegyezési miniszterről beszéljen. Itt a számok számok ellen küzdenek és itt teljes a bizalmunk, hogy a nagy statisztikus, Láng Lajos ismeri a kiegyezési egyszeregyet és a magyar érdeket nem fogja egy pillanatra sem szem elől téveszteni. De ő alkotni is fog akarni és sokat, igen sokat alkothat, mert biz' az utolsó 10 évben kissé hátramaradtunk szemben az azt megelőző tíz évvel. Speciális óhajokat ma nem hangoztatunk még. Pedig temérdek lenne. De amikor az új minisztert üdvözlöljük, szívesen adunk már ma azon meggyőződésünknek kifejezést, hogy az a bizalom, melylyel kinevezését az egész ország fogadja, az ő tetteivel, alkotásaival őszinte szeretetté és lelkesedéssé fog átalakulni, ha mindazt *tudni* is fogja, amit *akár* és mindazt akarni fogja, amire a mostoha viszonyok és súlyos

TÁRCZA.

Konzultáció és szerelem.

Írta: Báltaszéki Lajos.

A hatalmas bankház palotájában mély esend volt, melyet még nyomasztóbbá tett a lakók lázas sürgés-forgása. Az éreztantokkal fedett tölgyfaajtó komorabb volt mint valaha és az ezüsthimes köpenyű portás hangtalanul nyitotta ki a tudakodózók fogatait, melyek az utczát borító szalmán sűrű sorban robogtak elő. A házbannagy beteg volt. A bankár ifju felesége épen most esett keresztül az örvendetes családi eseményen. A bábé olyan volt, mint a vérbe hullott rózsza: erős, egészséges, de a ház urnője súlyosan megszenvedte a családi örömet. Most beteg, nagyon beteg és a kifogyhatlan sorban érkező tudakodóknak a portás suttogva adja meg a mindig ismétlődő választ:

— A nagyságos asszony állapota változatlan!

Fenn a betegszobában lázas türelmetlenség uralkodik. Dr. Pataky Ella kisasszony, a fiatal orvosnő nem találja

helyét. Aggódo pillantást vet a betegre, a ki halványan fekszik a mennyezetes ágy hófehér párnái között, majd reá-reá pillant apró zsebórájára, melyet pillanatonként előhuz férfias szabásu blúza bőrvöéből. Fehér fogarskáival idegesen harapdálva ajkait mormolja:

— Ugy mulik az idő! Már itt lehetne az a tanár!

E pillanatban halk kopogás hallatszik a betegszoba szőnyeges ajtaján és egy előkelő megjelenésű, magas, karsu fiatalember lép be. Eles pillantása gyorsan befutja a szobát s úgy látszik meg van elégedve; az ápolónő helyén ül, a jégtömbök, mosdótálak, minden rendben. Csak mikor pillantása az ágy mellett várakozó kisasszonyt éri, huzódik homloka komoly ráncokba. Ugy látszik elensége a feminizmusnak.

— Dr. Pataky kisasszony? — szól száraz udvariassággal. Takács Imre dr. vagyok. A tanár ur nem jövet — maga is beteg. Engem bizott meg a helyettesítésével.

E szavak után már a beteg mellett volt a nélkül, hogy szép kollegáját további figyelmére méltatta volna. Az avatott és gyakorlott tudós gyengéd ügyességével vizsgálta meg a fiatal paezienst.

Az sokkal erőtlenebb volt, semhogy ellenkezett volna. Vannak pillanatok, melyekben a nyers, természetes életöszton lerántja az emberről mindazt a mást, a melyet a civilizáció mesterkéltsége folytán elsajátított. Az ágyban fekvő szegény, halvány beteg eme pillanatok egyikét élte. Nem szégyenkezett, nem ellenkezett; olyan volt, mint egy tehetetlen, segítségre, ápolóra utalt gyermek.

A fiatal orvos tehát akadálytalanul végezhetette a vizsgálat oly nagy gondosságot igénylő munkáját. Gyors, biztos és mégis gyengéd kézzel dolgozott. Néha egy-egy erélyes, határozott parancsot intézett a mellette levő másik emberi tevékenységhez.

— Kisasszony, rutaszt! . . . Vattát! . . . Tejet kérek!

A nő szótlánul engedelmeskedett. Egészen felolvadt a nagy, magasztos munkába. Most, mikor egy emberélet megmentéséről volt szó, nem volt itt férfi és asszony. Emberek voltak mindketten, a tudomány felesküdt szolgálói kiknek minden gondolata, szívéük és agyuk minden tevékenysége egy eszmébe összpontosult: hogy megmentse ezt a vergődő testvérüket a ki a további életet, napsugarat, virágillatot minden, minden örömet csak

anyagi gondok közepette élő Magyarországnak égetően szüksége van és amit első sorban a kereskedelemügyi minisztertől vár.

Sokan abból a szempontból indulnak ki, hogy bárkit állított volna most ő Felsője bizalma a kereskedelmi miniszterium élére, a kiegyezés azt megőrölte volna és ha annak miniszteri áldozatra lesz szüksége, jó lesz arra bárki és csak utána jön majd a dolgozó miniszter, aki a rendkívüli fontossága, talán túl széles kerettel bíró kereskedelemügyi miniszteri tárca vezetésével ismét az alkotások terére fog léphetni, melyek mintha Baross Gábor korai halála óta jóval lassabb tempóban haiadnának, mint Baross feledhetetlen működése alatt. Akik így gondolkoznak, azokat úgy sejtjük, csalódás fogja érni. Láng Lajos nem fogja azzal beérni, hogy becsületes alkusza legyen csupán a magyar érdekeknek az osztrákokkal szemben, hanem nemesebb célok által sarkalva, mikor hajlandónak nyilatkozott helyet foglalni a piros bársonyszékben, ideálisabb célok is vezérelték.

POLITIKAI HIREK.

A székely akció. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a székelyföldi földmivelőnép gazdasági felsegélyezésére a földmivelésügyi tárca keretében indítandó állami akció vezetésével Sándor János Maros-Torda vármegye, Marosvásárhely szabad királyi város és Kisküküllő vármegye főispánját bízta meg. A földmivelésügyi miniszter ezen megbízatról az érdekelt M.-Torda, Csik, Udvarhely és Háromszék várm. törvényhatóságait és gazdasági egyesületeit oly felkérésrel értesítette, hogy a miniszteri megbízottat ezen közgazdaságilag oly nagy fontosságú megbízásban hathatósan támogassák és neki a kitűzött feladat el-

az ő tudásuk, gondosságok energiájuk által nyerhet vissza.

Az ifju magántanár végre befejezte munkáját. Megkönnyebbült sóhajjal törülte le verejtékező homlokát.

— A dolog szerencsére nem olyan súlyos mint hittem — suttocta — infekciónak híre sincs... Az egész csak muló gyöngeség.

Oly határozottsággal, a dolog a felől biztos tudós oly nyugalmával mondta ezt a mi hatalmasan imponált az ifju doktor-nőnek. De ő is most emelte először tétét a nőre, társára súlyos munkájában. A komoly tudós, a ki naponta százszor nézett hideg nyugalommal szemébe a járványoknak, a halál számtalan rémeinek, megrendült. Egész valóját megreszketette az odaadó szelidségnek, bájos nőiességnek az az ellenállhatatlan varázsa, a mely a kollega valójából kiáradt. — Zavartan hebegte:

— A kisasszonyon talán más véleményen van?

De most, a mikor az ablakfülkébe vonulva, halkán hozzáfogtak a konzultációhoz, ismét egészen tudóskká váltak. A flirt szavai helyett orvosi műkifejezéseket váltottak és nem hízlegéseket, hanem tudományos érveket sugtak egymás fülébe. A férfit meglepte társának okos-sága, komoly tudása, míg szépsége mély

érésére lehetőleg mindenben segítkezett nyújtának. Ertesülésünk szerint Sándor János miniszteri megbízott ebbeli működését június elsején kezdi meg s ezen működésének megkezdésével egyidejűleg a Kisküküllő vármegyében viselt főispáni állásáról lemond.

A „Fehérkereszt” bérbevétele. Az 1898. évi XXI. t.-cz. az államot arra kötelezi, hogy a lelecezekről gondoskodik. Ezt a gondoskodást a belügyminiszterium végezte oly módon, hogy szerződést kötött a „Fehérkereszt” országos lelecezház igazgatóságával, a melynek a hatóságok által átadott lelecek után fejenként bizonyos átalányt fizetett. Ez a szerződéses viszony e hó 15-étől fogva megszűnik. Az állam ugyanis bérleti viszonyba lépett három esztendei időtartamra a „Fehérkereszt”-tel; az intézmény marad ugyan a régi, de állami ellenőrzés alatt. A bérletre vonatkozó szerződést e napokban fogják aláírni. Tárgyalások folynak az iránt, hogy az állam teljesen átveszi a lelecezház szegedi, békésgyulai, szabadkai, temesvári, szombathelyi, kassai, nagyváradai és nagy-szöllősi fiók-jait, ami valószínűleg még ez évben be-következik.

Az időjárás és a vetések állása.

Irta: Jablonczay Kálmán.

Debreczen, május 7.

Hosszu idők óta nem voltak ilyen kövér napjai a május havának, mint a jelen időszak. A hirtelen lehült légáramlat ilyenforma lecsapódása váratlanul érte, a már márczius lagy napjaiban jól kifejlődött vetéseket, a tavaszi apró magvak is, melyek az idő kedvezésénél fogva, szintén márcziusban végeztettek be — mai napon ott állanak, hogy a különbség az őszi és tavaszi vetemények között vajmi kevés. — A kövér talajokra nézve ez az időjárás a legkevesebbé sem sokatígérő, a buzák megdőltek, lefeküdtek, a sűrű, tömött, kövér levelek majdnem légmentessé tették a rostokat, ugy annyira — hogy ha az időjárás tovább is ilyen lesz, a rothadás okvetlen beáll, mielőtt a fej hányás megkezdődne.

Az ilyen vetéseket aztán sietnek a gazdák lekaszálni — jószág állománynyal

benyomást tett szívére: míg a nő lépésről-lépésre hódolt meg a fiatal tudós érveinek sulya, elméjének szárnyalása előtt. Végre dr. Takács győzött. A konzultáció eredményeképp az ő diagnózisát fogadták el és az általa ajánlott kezelés került alkalmazásra, melynek kivitele a hölgy kolléga kezében maradt...

Dr. Takács Imre és dr. Pataky Ella ezután igen sűrűn találkoztak az ifju bankárné betegszobájában.

Takács minden feminizmus megrögzött ellensége, kénytelen volt elismerni, hogy a nők betegségeinél szinte nélkülözhetetlen a tudós és a gyöngéd női kéz; a szép doktorné pedig mindinkább rájött hogy a nő éltét semmi, bármely magasrendű tudomány sem töltheti be egészen.

Mire a bankárné először kocsizott ki, a két tudós igen-igen beteg volt. Szíveikbe behatolt a szerelemnek eddig még semmiféle mikroszkop által meg nem vizsgáltak bacillusa...

Pár héttel később pedig egy kaczér Andrassy-uti villa kovásolt vaskapuján a következő táblácska aranybetűjével játszott a tavaszi napsugár:

Dr. Takács Imre Dr. Takács Imréné Dr. Pataky Ella orvosok. Férfiaknak: d. u. 2—4. Hölgyeknek: d. u. 4—6.

feletetni. — Több helyen láthatni már lekaszált buza táblákat, melyeknek megsárgult torzsái messze k viritnak. — Ezen lekaszálasból tetemes kár származik, mer a legjobb esetben is a sarju növésből, a rendes termésnek csak 70. százaléka térül meg — míg a többi végkép elveszett.

A kövér rozsoknál hasonló eset áll fenn: azon kivétellel, hogy a rozs már jelen napokban fejét hányva, igyekszik a sűrű levelek közül kimászva, a szabad levegő alá kerülni, hol annak további képződését csak a felső légáramlat hátráltathatja.

A czukorrépánál is özön a kellemetlenség. A barkó — ez a czukorrépának egyedüli vérengző ellensége, — már két ízben tarolta le a gyenge keléseket. A Dragota-macson most vetik harmad ízben ezt a növényt.

Egyéb tavaszi vetemények szintén előhaladott állapotban vannak. — Azt hittük, hogy április hideg napjai mindent vissza vágva, egy szomorú eredményt fognak hozni maguk után a végelszámolásnál. Ha a fagyos szentek, de különösen Orbán, nem fog okvetetlenkedni, akkor az izzadó gazda ez évben meg fogja találni számítását.

Csupán a mező az, mely nagyon hátramaradt, — a fagyos szelek — északról lenyomuló viharok sok kárt tettek azokban. — A Hortobágy kopár, mint késő ősszel. Mező csak azon oázokon van még jelen napokban — hol a régi állások voltak és hol — foltonként a terep több humus tartalmaz. Az ökörgulya bög az éhségtől, a tinógulyák futva keresik a leharapható fűszálakat. Gazdaságokban az ugar-legelők csak a korpa-füvet szülték még eddig meg, az is olyan hamar elvirágozott, hogy erős, visszamaradt szárain tovább nyargal az éhes farkák seregei.

Fagyok általában semmi szembe-tűnő kárt nem csináltak. Azok a hírek melyek a mult hó végével az országban szerte szálltak, Hajdúvármegyére nem vonatkozhatnak.

A szőlő erősen borsózik, több helyen már a fürtöket is kihozták. A hol a vesszőket fűrthozás előtt karóhoz kötötték, több bor lesz, mint ellenkezőleg, mert a borsózás jelen kövér időben oly gyenge, a hogy a legesekélyebb érintésnél is a földre hull.

Egy hét mulva következik a dohányültetés. Igaz ugyan, hogy a palántnak kifejlődését nagyban hátráltatták a hűvös éjjelelek, melyek épen akkor állottak be, mikor a gyenge kelés legjobban dolgozott volna. De a jelen lagy napon — ugy vehető észre — minden hibát pótolni fognak. A palántok jól csinált melegágyakban 4—5 levélben vannak, jól védett helyeken olyan erősek és tallálhatók, melyeket azonnal lehetne ültetni.

A kolompér erősen kél, a csira egyenletes képződménye bokros leveleket hoznak felszínre. A szegényebb nép osztály nagy öröme.

Takarmány növények — bükköny — csibe huresillag fű és takarmánynak vetett őszi magvak keveréke most dolgozik a legerősebben.

Here — luczerna kövér, mint a milyen régen nem volt.

Takarmányrépának sokat ártottak ugyan a hideg szelek, de első kapáláskor — a sűrűbb helyekről ki lehet a hiányos helyeket földözni.

A száz napos dinnye kidugta már az orrát, a hadházi dinnyés biztosra veszi, hogy Lőrincz vásárkor piros béli dinnyével fog szolgálni a bécsi németeknek.

A delegációk a királynál.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, május 9.

A király ma délben fogadta a budai várban a magyar és az osztrák delegációkat, melyek a szokás ezeremóniálék mellett járultak Ő felsége elé. A király mindkét delegációhoz azonos beszédet intézett.

A magyar delegáció fogadása alkalmával annak elnöke gróf *Andrássy Gyula* a következő beszédet intézte a királyhoz:

Felséges Császári és Apostoli Király, Legkegyelmesebb Urunk!

Mielőtt munkához látnánk, idejötünk hódolatunkat bemutatni.

Az országos bizottság feladata a közös költségvetés megállapítása.

Aldozatkészségünkben az idén sem lesz hiány. A magyar féltékeny büszkeséggel néz királya tekintélyére, állama hatalmára. A mitennek érdekében tenni kell, az meg fog történni. Határt ennek csak a nagyhatalmi állás másik előfeltétele, a gazdasági erőre való tekintet szabhat.

Az országos bizottság további feladata a közös kormány eljárásának az ellenőrzése.

A múlt évi országos bizottság eloszlása óta új választások voltak. A kérelhetetlen halál nagy fájdalomkra kegyetlenül pusztított a múlt idők vezető tagjai között. A jelenlegi országos bizottságnak ezért sok az új tagja. Az új testület azonban minden bizonynyal a régi nyomokon fog haladni. Következetes politika letéteményese a magyar országos bizottság, mert benső összefüggésben van a nemzet lelkevel, a melyben következetes politika él. Erett nemzetek szabad alkotmányának egyik legüdvösebb következménye, hogy az egyének mulandóságától érintetlen alagra helyezi a politika fő irányát.

Kérdés nélkül mondhatom itt a trón számolya előtt, hogy a magyar alkotmányos befolyás segítségére van a ezéltudatos és következetes külügyi vezetésnek.

Melegen ragaszkodunk a hármasszövetséghez, mint a mely a legjobban biztosítja az európai békét és saját érdekeinket. Megelégedéssel nézzük a többi hatalmassághoz való jó viszonyunkat. Főleg örömmel üdvözljük azt, hogy Oroszországgal egyetértve képviseljük a Keleten azon álláspontot, a melyek védelmét érdekeink parancsolólag követelik s mely abban áll, hogy a Balkán-félsziget népeinek szabad fejlődése minden egyoldalú nyomástól megóvassék.

Még csak arra kérem Fölségedet az országos bizottság nevében, fogadja kegyesen törhetetlen ragaszkodásunk kifejezését.

Fölséged uralkodása fordulópont nemzetünk történetében. Minden félreértéstől menten szerethetjük azt, a ki iránt a hűség törvényes kötelesség. Lelkünk egyensúlyának egészséges fejlődésünknek előfeltételét ebben látjuk. Egygyé lett a nemzet királyával. Ebből merítenek mindketten erőt. Míg egyik vagyunk, semmitől sincs okunk tartani, a balsorsától sem, mert még ennek is a csapásait kiheverhetjük. Biznk benne, hogy Fölségednek még hosszas uralkodása alatt Fölséged uralkodó elvei szilárd hagyományyá jegezesednek, a melyre tá-

maszkodva dynastia és nemzet nyugodtan nézhetnek bármely vihar elé.

Eljen a király! (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Ő felsége a következőket válaszolta:

Hü ragaszkodásuk biztosítását, melyet Elöttem nyilvánítottak, őszinte megelégedéssel fogadom. Vegyék érte meleg köszönetemet.

Azon év alatt, mely az országos bizottságok utolsó üléséhez óta lefolyt, az általános politikai helyzetben semmiféle lényeges változás nem állott be.

Kormányom szakadatlan igyekezete ezentul is mint eddigelé a szövetségeseinkkel való szoros, valamint az összes más hatalmakkal fennálló bizalomteljes viszonyaink ápolására irányul és ez által közreműködik az európai béke fenntartására és megszilárdítására.

Különösen a közel Keleten előforduló eseményekre nézve az orosz birodalommal fennálló folytonos barátságos egyetértésünk ezen területek nyugalmanak és rendjének állandóságát is elősegíti.

A chinai lázadásnak múlt évben történt elnyomása lehetővé tette a hatalmak részéről oda kirendelt szárazföldi és tengeri haderők legnagyobb részének visszahívását és megelégedésemre szolgál, tengeri haderőm ezen alkalommal ottan működött osztályának magatartása és működéseért teljes elismerésemet kifejeztem.

Hadügyi kormányzatom ezuttal tűzérési anyag beszerzésére, a tűzérésben eszközöndő újjászervezésekre és a legénységi étkezés javítására, haditengerészetem pedig elkerülhetlen személyzeti szaporításokra és hajóépítésekre költségtöbbleteket kénytelen előirányozni.

Ezen költségtöbbletek, valamint a hadseregi és haditengerészeti költségvetés egyéb kiadási tételei is a legszorosabb szükség határai közt vannak tartva.

Bosznia és Hercegovina közgazdasági viszonyainak fejlődése rendszeresen halad előre és ezen országok közigazgatási költségei a jövő évben is azoh saját bevételeiből lesznek fedezve.

Azon meggyőződésben, hogy feladatuk megoldásához a szokott hazafias buzgalommal fognak látni, munkálkodásukat legjobb kívánataimmal kísérem és szívből üdvözlöm önöket. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

A király cercle-je.

A trónbeszéd végeztével Ő felsége cerclet tartott a magyar delegátusok körében.

Gróf *Andrássy Gyulán*, *Samassa Györgyön*, gróf *Szapáry Gyulán* és *Berzeviczy Alberten* kívül valamennyi de-

legátust megszólítással tüntette ki a király.

Beksics Gusztávnak a többi közt a következőket mondotta Ő felsége:

— Nagy örömmre szolgál, hogy a magyar parlament befejezte a költségvetés tárgyalását. *Igen komoly és tartalmas volt a budget vitája.*

Szivesen és hosszasan beszélt a király *Hegedüs Sándor* volt kereskedelemügyi miniszterrel, akihez a következő szavakat intézte:

Különösen örülök, hogy Ön istagja a delegációnak.

Hieronymi Károlylyal, a magyar gazdasági viszonyokról beszélt a felség és érdeklődésénél csak helyzet-ismerete volt nagyobb.

Josipovich Imre, volt horvát minisztertől ezt kérdezte a király:

— Ugye-e, faluról jött?

Josipovich igenlő válaszára megjegyezte Ő felsége:

— Valóban meglátszik jó színén a falusi üdülés.

Kristóffy Józsefet is megkérdezte a király:

— Mondja kérem, *ártott-e sokat az alföldi gabonatermésnek ez a nagy esőzés?*

Mindenkit meglepett a király e kérdése, melylyel atyai gondoskodása mellett azt is elárulta, hogy pontos tudomása van mindenről. *Kristóffy* sajnálattal fejezte ki, hogy csakugyan nagy károkat okozott az esőzés, mire a király még hozzátette:

— *Nagyon veszedelmes időjárás a mostani.*

Perczel Dezsőhöz, kinek neve pár héttel ezelőtt a delegáció elnökjelöltjei sorában forgott, így szólt a felség:

— Örülök, hogy ismét viszontláthatom Önt e delegációban.

Barátságosan és hosszabb ideig beszélt még a király *Papp* Gézával a délvidék gazdasági viszonyairól; *Szemere* Miklóssal a külügyekről; *Miklós* Ödönnel pedig a delegáció munkálatairól társalgott.

Apaffi György siremléke.

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 7.

Erdélynek történeti és művészeti szempontból egyaránt fontos egyik szobrászati emléke került a Magyar Nemzeti muzeum birtokába. Erdély bércei között, messze Segesvártól, Erzsébetváros közelében van *Almakerék*, a kihalt *Apaffi* nemzetség ősi birtoka. A községben régi kápolna áll és benne állott *Apaffi* siremléke, a mely Erdélynek annyi különböző korból származó művészeti emlékei között is előkelő helyet foglal el. Történeti szempontból is érdekes, minthogy annak a családnak a tagjai nyugodtak alatta, a melyből Erdély utolsó nemzeti fejedelme származott; de még inkább művészettörténeti szempontból, mert, bár a siremlékek általában teljes hűséggel tükröztetik vissza koruk művészi ölfogását, izlését, divatját — alig van olyan, a mely inkább

magán viselné keletkezési idejének a bélyegét, mint az Apaffi siremlék.

Erdélynek ez a nevezetessége, a melyről valóságos legendák keletkeztek, csak rövid idő előtt vált tágabb körben is ismeretessé. Főrészeinek gyps-öntvényeit az ezredéves országos kiállításon láthattuk. Az 1900. évi párisi világkiállításon már az egész emlékek gyps-öntvénye szerepelt, onnan a Magyar Nemzeti Múzeumba került, hogy most az eredeti emlékek engedje át helyét.

Ha irodalmunkban nem is találjuk ez emlék szabatos leírását vagy épen szakszerű méltatását, mégis aránylag gyakran esett róla szó s a siremlék fölíratáról, versieről, valamint a siremlék mesteréről sok érdekes adat és följegyzés maradt reánk.

A siremlék első sorban Apaffy György tiszteletére készült s Apaffi Györgyné készítette ugy 1640 körül, ám csak jóval később, 1661-ben lett kész a mai alakjában I. Apaffi Mihály megbízásából.

A fölíratból kiderül, hogy a siremlék alkotójának neve: Elias Nicolai, nagyszebeni művész. A nagyszebeni szobrász nem éppen nagy művészi egyéniség, de művének, — ha a motívum eredetisége, szépsége vagy a kifejezés mélysége hiányzik is belőle — vannak egyes részei, a melyek meglepő megfigyelésről és felfogásról, a valóságosság iránt való erős érzékről tesznek tanúságot.

A siremlék részletes leírását, művészi és archaeologiai méltatását természetesen mellőzve itt, csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy e siremlékben a Nemzeti Múzeum igazán értékes és történelmi becsü művel gazdagodott.

A vármegye közgyűlés előtt.

Az állandó választmány ülése.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 7.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága május 14-én délelőtt kilenc órákor tartja a vármegye székházának nagytermében rendes, tavaszi közgyűlését.

Az állandó választmány, Puky Gyula főispán elnöklete alatt tegnap délelőtt 9 órákor ülésezett és a délutáni órákban folytatta a közgyűlés tárgyainak megvitatását. A tárgysorozat s a közgyűlésre meghívás Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán aláírásával ma lesz szétküldve a bizottsági tagoknak.

Legfontosabb tárgyai a tavaszi közgyűlésnek az alispáni és egyéb szokásos jelentéseken kívül:

A honvédelmi miniszter 33016—1902. szám alatt kelt leírata, a vármegye által a honvéhadapród iskolánál tett s a folyó tanév végén megüresedő alapítványi helyre, pályázat bemutatása iránt. Ezzel kapcsolatban a az erre vonatkozólag beérkezett pályázati kérvények.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az U. Szabó János hajdu-böszörményi birtokos által egy a távoljövőben ott létesítendő ev. ref. templom javára tett 3000 koronás alapítvány alapító levelét újabb tárgyalás végett leküldi.

Alispáni előterjesztés a nádudvar-kabai h. é. vasut kiépítésére törzsrészek ellenében megszavazott 40000

korona s a debreczen—pallag—hajdu-sámsomi h. é. vasut kiépítésére megszavazott 50000 korona hozzájárulás iránt.

A hajdu-szoboszlói járás székhelyének Hajdu-Szoboszlóról Nádudvarra leendő visszahelyezése iránt Nádudvar, Püspökladány, Kaba, Földes községekből beérkezett kérvényeket, illetve nevezett községek képviselőtestületeinek e tárgyban hozott határozatait alispáni tárgyalás alá vétel végett bemutatja.

A kir. államépítészeti hivatal főnökének véleményes előterjesztése a 287.11586. 1901. kgy. számú bizottsági felhívás folytán a Debreczen—füzesabonyi törvényhatósági ut államosítása ügyében Hevesvármegye közönsége által törvényhatóságunkhoz intézett megkeresésére.

Komáromvármegye közönsége a cigány-ügy rendezése ügyében az országgyűlés képviselőházához intézett feliratot támogatás végett megküldi.

Hevesvármegye közönsége a Rákóczy, Thököly és Beresényi diffamálását kimondó törvények törlése Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás végett megküldi.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a külön vámterület behozatala iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás végett megküldi.

Arad sz. kir. város közönsége a Kossuth-szobornak az ország fővárosában mielőbb leendő felállítása iránt a főváros törvényhatóságához intézett sürgető átiratát támogatás végett közli.

A hajdu-szoboszlói járás főszolgabírája Püspök-Ladány község képviselőtestületének a Pesti hazai első takarékpénztárnál levő 160,000 koronás kölcsön ügyében a fizetési határnapok megváltoztatására vonatkozólag hozott határozatát egy közjegyzői okirattal jóváhagyás végett felterjeszti.

A tárgysorozat nem kevesebb, mint 149 pontból áll s így előreláthatólag két napos közgyűlése lesz Hajdúvármegye törvényhatóságának.

Óriási jégverés.

Nyiregyháza vetéseinek pusztulása.

Saját tudósítónktól.

Nyiregyháza, május 7.

Szomorú, a szó teljes értelmében borzalmas napja volt tegnap a szomszédos Nyiregyháza gazdaközönségének. A legszebb reményekre jogosító vetéseket, virágzó gyümölcsösöket és szőlő-ültetvényeket az egész határban tönkretette egy rémes, pusztító jégzápor, mely tegnap délután dühöngött, hosszú időkre emlékeztetéssel téve a vészhozó napot.

Délután három órákor borult el az égbolt s csakhamar veszedelmes erővel megeredt a zápor, melyet nyomon követett a jégesés diónyi darabokban, négy óra hosszan át. Az utca közönsége rémulve menekült az istenítélet elől, mely egy csapásra tönkretette a környék gazdáinak jogos reményeit.

A rettenetes jégzápor este hét óra felé csilapodott. A járdák tíz centiméter magasan jéggel voltak borítva s a lakosság úgy lapátolta könnyes szemek-

kel. Künn a határon rettenetes, szivfacsaró a pusztulás. Levert, szőttipórt mindent a romboló elem. Vetést, gyümölcsösöt egyaránt. A kár százazrekreug s ennek csak nagyon csekély része térül meg a biztosítás révén. Legnagyobb a csapás a kiscgazdákra, a kiket végkép földig sujtott a nehéz megpróbáltatás.

S a mikor Nyiregyháza gyászárol és szerencsétlenségéről beszámolunk, lehetetlen, hogy rá ne mutassunk e helyen is a kötelező állami biztosítás üdvös és czélirányos voltára. A törvényhozó testület már megkezdte ez irányban az első munkálatokat és mi sem kívánatosabb, mint az, hogy a kötelező biztosítás mielőbb valóra is váljon. Csak így, a kötelező és államilag eszközölt biztosítás révén érheti el a gazda azt, hogy nem nézi folyvást rettegve, aggódva a fellegetket, melyek — mint a tegnapi — szomorú példa bizonyítja — rövid néhány óra alatt megronthatják a gazdaközönségnek egy esztendei fáradságos munkáját.

A — mint bennünket értesítenek — a pénzügyigazgatóság kárbeeslője ma kezdi meg a pusztulás helyszínén a kár-felvételt, melynek alapján, legalább adóleírás útján jut némi — alig számba vehető kárpótláshoz a jégsujtotta gazdaközönség.

Párbajellenes gyűlés lovagias afférokkal.

Nagyvárad, joghallgatók a párbaj mellett.

Saját tudósítónktól.

A nagyvárad, jogakadémián történt valami, a mi pompás bohózat tárgy, nagyon mulatságos kis ügy volna, ha nem lehetne benne olyan könnyen meglátni a szomorúságra az okot. Egy végzetes párbaj hatása alatt néhány érettebb, komolyabb nagyvárad, joghallgató a párbajellenes mozgalom híveinek a táborába akarta vonni a nagyvárad, joghallgatókat s az e czélből összehívott ifjúsági gyűlés frívól játék, heccek sorozata, afférok kovásza lett.

A párbaj magasztos intézmény — ordították a derék ifjak, a kik igazán nem érdemlik meg, hogy modern, szabad főiskola hallgatói legyenek. Arról a bohózatról, a melyet a feudális érzelmű ifjak, a hősök, a vakmerők ma a jogakadémián rögtönöztek, a következő tudósítást kaptuk.

A nagyvárad, jogakadémia polgársága tegnap folytatta a párbajellenes mozgalom ügyében a már megkezdett vitát.

Tegnapelőtt, mint már megirtuk, Mayer Emil becsületbíró alkítását proponálta, úgy, amint ez már a kolozsvári egyetemen is szervezte van. E becsületbírósnak volna hivatva ítéletével minden előforduló esetben békés uton elintézni a felmerülő afféreket és lehetőleg megakadályozni a párbajokat. Ezt az indítványt Jantsovits Jenő azzal toldta meg, hogy a bíróságba a társadalom előkelőségeiből is vonjanak be, mert nem mindig jöhetnek joghallgatók és joghallgatók között támadnak afférok.

Tegnap délelőtt e körül az indítvány

körül folyt a vita a jogakadémián. Nagyon zajos, lármás és komolytalan volt a gyűlés. *Moyzes* Emil, a mozgalom kezdeményezője elnökölt. A legellentétebb vélemények hangzottak el.

Mayer Emil és *Jantsovics* Jenő indítványához először *Fleischer* Béla szólt. Azt hangoztatta, hogy a kérdés nagyon fontos s a jövőre kiható, ne tárgyalják le könnyelműen, hanem bizzanak meg egy bizottságot, hogy az az ügyet tanulmányozva, tegyen előterjesztést. Indítványozta egyszersmind: mondja ki az ifjuság, hogy a párbajt, mint helytelen intézményt elítéli.

Oriási zsvaj és láрма tört ki erre. Kiabálások hangzottak:

— *Eláll! Eláll!*

— *Nem demokratáskodunk!*

— *Eljen a párbaj!*

— *A párbaj a leghelyesebb intézmény!*

— *Abczug Vázsonyi!*

Alig lehetett a lármát lecsendesíteni. *Rátkay* joghallgató állott ezután szólásra s hevesen tiltakozott a párbaj bíróságok, illetve békebírók föllállítása ellen.

A párbaj — mondta — komoly ügy (?), melyet nem mindenki visz bíróság elé.

Ujra láрма tört ki. Beszéltek még sokan, de szavát alig lehetett valakinek hallani. *Mayer* Emil és *Jantsovics* Jenő látva, hogy itt lehetetlen az okos, komoly tárgyalás, föllálltak és kijelentették, — hogy indítványukat visszavonják.

Oriási láрма újra. Az elnök erre harsány szavakkal föloszlatta az ülést. A joghallgatók *vállaikra vették az elnököt* s úgy emelték ki a teremből. A helyzetet és hangulatot jellemzi, hogy a párbajellenes mozgalom egyik hívét és szónokát két joghallgató a gyűlés végén *provokáltatta* s állítólag még egy *néhány lovagias affér* várható a gyűlésen történtek miatt.

A párbajellenes mozgalom hívei azonban nem szereltek le. A komolyabb és érettebb joghallgató ifjak elhatározták, hogy a kérdést *memorandum* alakjában a *kassai diákkongresszus* elé fogják vinni.

UJDONSÁGOK.

Dal a nagykölesönről.

Levél a szerkesztőhöz.

Szerkesztő ur, ha nem kaczag ki,
A nagykölesönről szól dalom;
Nagykölesönről, mit én helyettem
A város kapott — fájdalom.
Az én lelke is kinecsékért ég;
Üzenje meg, ha lesz helye:
Hogy juthatnék egy nagykölesönhöz?
— Hisz káptalan az ön feje.

Mert kell a pénz, sürgős a szükség,
Anyuskám nászról diskurál;
S a vőlegénynek, tetszik tudni:
A lányon kívül, pénz dukál.
A nagykölesönt hát nászra szántam,
És meg kell kapnom, meg bizony,
Mert csütörtököt mond különben
Egy reményteljes szép viszony.

S ha megkapom a függő kölesönt,
Mert ugy-e kérem megkapom?!
Hogy laktanyákat nem építek,
Im bakfisszóra fogadom.
A böles tanácsot nem utánzom,
Elég lesz oh egy kapitány...
De kadétal is megelégszik
A rimfaragó kisleány.

Dóczysta.

Aldozó-csütörtök.

Magasztos ünnepet ül ma a keresztény világ. Megtestesülését a hit győzedelmének, az igazság fényes diadalának.

A názáreti prófétát, az igazság tudományának bátor védőjét, ki világot betöltő nagy szeretetével az óvilág romjain az új világot, a testvériség, a szeretet új világát akarta felépíteni, a gögös felfuvalkodottság, a sivár önhaszonlesés a Golgotha keresztjével jutalmazta.

Az eltiport Észme kitört a föld alul; a megfeszített Igazság feltámadott, hogy hirdesse mind a világ végezetéig azoknak, kik a népjogért, az emberek boldogításáért küzdenek, hogy a halál kebelén is van új élet; hogy az Igazságnak meghalni nem lehet.

És negyven napra azután, hogy dicsőségesen feltámadott, felszállott a mennybe örök jutalmára.

A templomok megtelnek ma hívő lelkekkel. Felzeng a dicsőítő hymnus a szeretet nagy Fejedelméhez. Áldják annak emlékét, ki áldást hozott e világra.

Áldják ma és holnap elfeledik.

Mertmi, gyarló földi emberek, oly nagyon hozzá vagyunk kötve e földhöz! Anyagi haszonért könnyen feledünk hitet, szeretetet, mennyei boldogságot!...

Ma az ég felé tekintünk s holnap már a sivár földi küzdés a föld felé lankasztja fejünket.

A megváltás munkája még ma is folyik!

Lapunk legközelebbi száma, a közbeszó ünnep miatt, pénteken délelőtt jelenik meg.

* **Láng Lajos kinevezése.** A hivatalos lap mai száma közli a *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter kinevezéséről szóló királyi kéziratot. A hivatalos lap szószerint a következőket közli:

„Ő eszásári és apostoli királyi Felsege dr. *Láng* Lajos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő és budapesti tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanárhoz a következő kir. kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben intézni:

Kedves *Láng*! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt kereskedelemügyi magyar miniszteremmel ezenel kinevezem.

Kelt Budapesten, 1902. évi május hó 5-én.

Ferencz József, s. k.

Szell Kálmán, s. k.“

* **Aldozó-csütörtöki istentiszteletek.** A debreczeni templomokban ma, áldozó-csütörtökön a következő lelkészek végzik az ünnepi istentiszteletet:

A nagytemplomban *Kovács* János iskolai felügyelő, lelkész. A kistemplomban *Dicsőfi* József lelkész. Az újtemplomban *Mitrovics* Gyula lelkész. Az Ispótyátemplomban *Szabó* Bertalan s. lelkész. A esapókerben *Szabó* Zoltán teológus.

Az ágost. hitv. evt templomban d. e. 10 órakor *Materny* Lajos főesperes tart istentiszteletet.

A róm. kath. templomban délelőtt 6 órakor szent mise, tartja *Brósztel* Lajos,

7 órakor szent mise, tartja *Szabó* István. 8 órakor szent mise a gymnasiumi növendékek részére, 9 órakor nagymise, melyet dr. *Wolafka* Nándor v. püspök, prépost, kanonok, plébános celebrál segédlettel. Utánna szent beszédet mond ugyanő. Háromnegyed tizenegykor szent mise a Svetits-zárda s az elemi iskola részére tartja *Molnár* K. Dezső h. igazgató. Fél 12-kor szent misét mond: *Nyáai* Ignác. Délután 3 órakor litánia. Félhatkor rózsafüzér. 6-kor májusi ájtatosság.

* **Vizsgálat az adóhivatalban.** *Báró Pongrácz* Vince, pénzügyminiszteri elnöki titkár tegnap Debreczenben időzött. A miniszteri titkár az adóhivatalnál lévő gazdasági hivatalban tartott vizsgálatot *Poroszlay* számellenőr kíséretében. *Báró Pongrácz* a hivatalnál mindent rendben talált s elismerését fejezte ki a vezetőség előtt.

* **Jogászaink a kassai diákkongresszuson.** A kollegium akadémiáinak kebelében fennálló egyletek közül három is ülést tartott tegnap. Mindhárom gyűlés tárgya egyenlő volt, az tudnillik, hogy kit küldjön a főiskola a *kassai kongresszus*ra. A hozott határozat értelmében a *Joghallgatók Segítő-Egyesületét* *Fráter* Ernő és *Barabás* Ernő, a *Magyar Irodalmi Társulatot* *Milóty* István, *Gyökössy* Endre és *Nagy* Sándor, a *Jogász Önképzőkört* *Fáy* Arthur és *Sipos* Géza fogják képviselni a kassai tanácskozáson. E hét mandátumon kívül, melyeknek tulajdonosai ma jelentik be Kassára menetelüket, még több egylet helyei vannak betöltetlenül. Ez üres helyeket még e héten betöltik a különböző egyletek választmányai.

* **Költözködő rendőrkapitányság.** A II. kerület rendőrkapitánysága tegnap költözött el *József* kir. herceg-utcai hivatalos helyiségéből. A kapitányság új hivatala a *Piacz-utca* 5. számú ház első emeletén van s a mai naptól kezdve itt kerülnek elintézés alá a II. kerületi polgárok peres ügyei.

* **A hadházi rablótámadás tettesei.** *Hadház* városát — mint ottani levelezőnk írja — szenzációs rablótámadás tartotta izgatottságban a múlt héten. *Krisztás* Pál hadházi lakost, a mint tanyájáról a község felé ballagott, három bottal fel-fegyverkezett alak támadta meg az országúton. *Krisztás* hasztalan védekezett, megtámadói leverték lábáról s elrabolták hatvan korona pénzét is. A hadházi csendőrség *Kósa* Imre őrmester vezetése mellett erélyes nyomozást indított a tettesek megkerítése végett. A nyomozásnak az lett eredménye, hogy a csendőrök tegnap elfogták *Tuka* Bálint, *Dézsán* Sándor és *B. Kiss* Sándor *téglási* legényeket, kik a vallatásnál beismerték, hogy ők követték el a rablótámadást. A három legény egy kis prédára rándult át a szomszédos *Hadház*ra. A téglási fenegekeket tegnap szállították be a *debreczeni* kir. ügyészség fogházába,

* **Hymen.** *Ráhmer* Mihály az *Első-magyar Gazdasági-Gépgyár* r. t. debreczeni fiókjának főnöke, eljegyezte *Fried* Kornélia kisasszonyt, *Fried* József *nyirbalkányi* nagybérlő szép és kedves leányát.

* **A világitási vállalat gyűlése.** Debreczen város közvilágitási bizottsága tegnap délután ülést tartott *Körner* Adolf tanácsos elnöklele talatt. Az ülésnek egyetlen tárgya volt a világitási vállala

üzleti szabályzatának új tervezete, melyet a bizottság tudomásul vett s a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

* **Pályadíjat nyert joghallgató.** A Jógász Önképzőkör még a múlt hó folyamán pályázatot írt ki jogi tartalmú dolgozatra. A pályázat ügye már eldőlt s annak eredményét a tegnapi délután tartott választmányi ülésen hirdették ki. A nyertes pályamű teljes címe: *Vagylagosság kötetmi jogunkban. Különös tekintettel az új polgári törvénykönyv tervezetére.* Szerzője Balkányi Kálmán másodéves joghallgató, ki e szép eredménnyel csak sikerei számát gyarapította.

* **D. Nagy Sándor tanárrá választása.** Nagy Sándor, a debreczeni református főgimnázium tanára, kérelmet intézett a tegnapi ülésezett igazgató tanácshoz az iránt, hogy hagyják meg őt a jövő tanévre is helyettes tanári állásában. Az igazgató tanács teljesítette O. Nagy Sándor kérelmét.

* **A kereskedők információja.** Az aradi Kereskedők Köre érdekes átiratot intézett tegnap a debreczeni Kereskedő Társulathoz, A reform, melynek elősegítését az átirat sürgeti, igen nagy jelentőségű volna kereskedőink életében. Arról van nevezetesen szó, hogy a kereskedők az üzleti feleikre vonatkozó információkat ezentul ne a szokásos módon, tudniillik bankoktól s más nyilvános intézetektől, hanem egyenesen kereskedő társaiktól szerezzék be. Az információ szerzésének ezen tervezett módja teljesen megbízható és mindenek fölött olcsó volna. A debreczeni Kereskedő Társulat legközelebbi ülésén mond véleményt a fenti átiratról s igen valószínű, hogy esatlakozik az aradi kereskedők mozgalmához.

* **Új ügyvéd.** A debreczeni intelligens társaságnak egyik legrokonszenvesebb és a fiatal ügyvédi gárda legtalentumosabb tagja, Dóczy Emil dr. tegnap tette le az ügyvédi vizsgát, kitűnő eredménnyel, Budapesten. Az új ügyvéd, kinek mi is őszintén gratulálunk, Debreczenben nyitja meg ügyvédi irodáját.

* **Kisiparosok figyelmébe.** A kereskedelmi- és iparkamara tudatja az iparosokkal, hogy a honvédelmi miniszter megküldte a kamarának a honvédség részére az 1903. évi márczius hó végéig szállítandó bakkanesok és könnyű czipők készítésére, illetve ezek készítésének felvállalására vonatkozó pályázati feltételeket s egyben a kereskedelemügyi miniszter is utasította a kamarát, hogy e szállításban való részvételre a kisiparosokat hívja fel. A m. kir. honvédség részére szükséges bakkanesokból 15,300 pár, a könnyű czipőkből 6700 párnak az elkészítése kisiparosoknak tartatott fenn, a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthető feltételek mellett, oly kikötéssel azonban, hogy a szállításban kizárólag csak adófizető és az ipartestület kötelékében levő kisiparosok és ilyenekből alakult szövetkezetek, avagy iparosok oly községből, hol ipartestület nincsen, részesülhetnek. A bakkanesok páronkénti elkészítésének ára 10 korona 15 fillérben, a könnyű czipők ára 8 korona 65 fillérben lett megállapítva. A pályázati feltételekre vonatkozó egyéb tudnivalók a kamara irodájában megtekinthető, hol az ügyre vonatkozólag bővebb felvilágosítással szolgálnak.

* **Ellopott fényképek.** Kiss Ferencz fényképész, a hortobágyi és alföldi

népéletnek fényképekben ügyes terjesztőjét érzékenyen megkárosították eddig ismeretlen tettesek. A Korona vendéglő falára kiakasztott fényképkirakatát emelték el s daczára a rendőrség által tett nyomozásnak, mindezeidig nem került elő. Mindenesetre szomorú világot vet közbiztonsági állapotunkra, hogy olyan forgalmas helyről is képesek — a rendőrség figyelmét kikerülve — értékes tárgyat elemelni.

* **Baleset tüzgyújtás közben.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte tegnap délelőtt Inga Gyulát, a MAV. üzletvezetőségének egyik hivatalnokát. Inga hivatali szobájának kályhájában akart tüzet gyújtani s ehhez aprópapirdarabokat használt fel, melyek aztán vihlángolással váltak hamuvá. Mikor Inga kinyitotta a kályha ajtaját, hogy a tüzet megnézze, a láng hirtelen kicsapott s Inganak szemöldökeit, bajuszát s arcát öszszeperzselt. A szerencsétlenül járt hivatalnokot, mivel hirtelen nem kaptak orvost, átvitték a Mihalovits-féle gyógyszerárba, hol szerencsére épen ott volt Dr. Horváth Károly kórházi főorvos, ki az első segélyben részesítette a tüzgyújtás áldozatát. Inga Gyula, kinek szerencsétlen balesete hivatalnok társai körében nagyrésztvetet keltett, most lakásán fekszik, hol több orvos ápolja.

* **Megnyuzta a feleségét.** Rémregénybe illő eset fordult elő vasárnap éjjel Borsai községben. Poncula Mitru borsai lakos évek óta vadházasságban élt Lázaru Máriaival. Gyakran volt közöttük verekezés s Poncula többször megfenyegette az asszonyt, hogy ha egyszer hűtlenségen éri, elevenen meg fogja üyuzni. Poncula beváltotta a szavát. Vasárnap éjjel ittas állapotban tért haza s az ajtót zárva találta. Poncula úgy vette észre, mintha az ablakon ugrott volna ki valaki a szobából. Poncula végre bement és dühében addig öklözte az asszonyt, míg ez eszméletét veszítette. Ekkor az elalélt asszonyt karjai alatt felkötötte a szobagerendára s egy nagy késsel valószággal megnyuzta. Felhasította a mellét s onnan kezdte a bőrt lefejteni. A nagy fájdalomtól az asszony magához tért és segítségért kiáltott. Az utczán járkáló legények meghallották s berohantak a házba és Ponculát ártalmatlanná tették. Mikor a vérző asszonyt levették a kötélről, akkor már egy tenyérnyi nagyságban le volt hámozva a bőr a melléről. Az asszonyt átvitték a szomszédba s ott ápolás alá vették. Ponculát a csendőrök elfogták.

* **A budapesti kertészeti kiállítás,** mint tudósítónk értesít, nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleményei szerint minden eddigitt felülmúl. Ezen siker oroszlanrésze Mauthner Odön cs. és kir. udvari magkereskedőé, akinek kiállítása oly szép és fenyegető, hogy e czég tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek ováció számba mennek. A megnyitás napján József főherczeg személyesen gratulált Mauthner Odönnek és bemutatta Klotild főherczegnőnek. Kedden ő felsége is meglátogatta a kiállítást és minden egyes csoportnál elismerését fejezte ki Mauthnernek. E világhírű czég, mely eddig 22 külföldi ki-

állításán az első díjakat vitte el, ezuttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki czégek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is 3 tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye érdekében. Mauthner csoportjai 15 főhelyet foglalnak el az iparsaruokban és az előtte levő területen. Olyan gazdag babér erdőt pálmaligetet és szindus virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt Mauthner varázsolt oda. Kiállított többi között viruló 1000 Crimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágú Cineráriát, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállítás után eladásra kerülnek. 8000 szegfűt 175 változatban stb. Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: „tudtuk, hogy Mauthner nagy, de hogy ilyen is tud nyújtani, az már igazán páratlan!” A zsűri egész zavarban volt, hogy mivel fejezze ki elismerését és megbizta az elnökséget, hogy magasztaló hangú levélben mondjon köszönetet Mauthnernek, a miért a kiállítást oly magas színvonalra emelte.

* **Katonaság elől a halálba.** Balla Lajos kovácssegéd volt egyideig Debreczenben, hol nagyon jól ment a dolga. A tudványó 20 éves ifju azonban Budapestre vágyott világot látni, hol megfelelő alkalmazást talált. A derék kovácslegényt a tavaszi sorozáskor bevették katonának s ez a körülmény nagyon elkeserítette. A gyöngyélettől való rettegés miatt folyton buskomor volt s tegnap Budapesten öngyilkosságot követett el. Haláláról táviratban értesítették debreczeni hozzátartozóit.

* **Akik nagyon szeretik Debreczent.** Bódi Julis és Arva Eszter h-szoboszlói illetőségi cselédleányok nagyon megszerették a debreczeni életet, de nem tiszteletes uton igyekeztek itt megélhetésüket biztosítani, a miért már több ízben meggyűlt a bajuk a rendőrséggel. A rendőrség örökidőkre ki is tiltotta őket a város területéről, de a két a nazon csak visszakivánczolt mindíg. Tegnap is ott sétálgattak fel s alá a korzón, vidáman csevegve holmi napi kérdésekről. Egy rendőrnök feltűnt a két amazon sétálgatása s kérdőre vonta őket. Csakhamar kiderült, hogy okuk van rejtőzni a rendőrség elől. A rendőr bekísérte őket a bünygyi osztályhoz, hol lezártak s büntetésük kiállása után illetőségi helyükre tolonczoltatnak — az isten tudja, hányadszor.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon barátunknak és jóismerősünknek, kik felejtethetetlen édesanyánk halálakor fájdalmunkat megható részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet. Debreczen, 1902. május 7. Özv. Berger Henrikné, dr. Popper Alajosné.

* **Részegember sorsa.** Hogy a pálinka tulságos élvezete állattá sülyeszi az embert, ez állítás igazságát nyilvánosan beigazolta tegnap Rákóczy Pál körműves. Valameiyik nyugoti-sori kimérőben úgy bepálinkázott, hogy mikor az utczára kilépett, forogni kezdett vele a föld káprázatos sebességgel. Egyideig igyekezett megállítani a lábát egy bizonyos ponton, de minekutánna ez sehogysem sikerült, rémitő káromkodással belefordult a sárba. Ott fetrengett aztán, míg rendőrök nem érkeztek, kik beszállították a sárba kevert alakot a józanitoba.

* **Köszönetnyilvánítás.** Ferenczy Lajos kir. járásbíró a nőgyeleti árvalház részére 40 kor., Fazekas Sándorné a nő-

egylet szegényei részére 6 koronát juttatott kezeimhez. A midőn ezen kegyes adományokért hálás köszönetet mondok. egyszerűs mind jótékony egyletünket a kegyes adományozók pártfogásába ajánlom, Szücs Kálmán nőegyl. pénztárnok.

* **Kirabolt templom.** Vakmerő betörés történt vasárnap éjjel az iloki kapisztránus barátok templomában. Hétfőn a templom ajtaját nyitva találták, a templom belseje pedig fel volt dülva. A főoltáron igen sok régi és értékes ezüsttárgyak voltak, ezeket a betörők elvitték. Feltörték még a szentségtartó szekrényt és a keresztelő kutszekrényt is, honnan a kegyeseket egy régi antik aranykelyhet, egy aranyozott ezüst szentségtartót, ezüst kereszteteket s több más értéktárgyakat elvitték. Ezenkívül feltörték a perselyeket is s tartalmukat kiürítették. A betörők még vasárnap délután rejtőzködtek el a templomban és mikor s templomajtókat rájuk zárták, kezdték meg a fosztogatást. A rablók nem elégedtek meg az elrabolt tárgyakkal, hanem több régi értékes szent képet is szeszévtak. Azután felnyitották az utczára nyíló oldalajtót s ezen kiszöktek. A esendőség erőlyes nyomozást indított a betörők kézrekerítésére iránt.

x **A szerencse révén** nevezhető Gaedicke A. Budapest IV. Kossuth Lajos utca 11. sz. alatt létező osztálysorsjegy gyűjtődjé, mert ezen mesésen szerencsés gyűjtődjé állandóan a legszerencsésebb nyeremény-eredményeket éri el. Az osztálysorsjátékok legutóbb befejezett húzásánál 100.000 koronás főnyeremény immár harmadszor jutott ezen szerencse gyűjtődjének osztályrészül.

x **Örvendés** jelenség, hogy reklám mal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökerező magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármai ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros **Miskolc**on Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom fés más mosdó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

x **A tizedik osztálysorsjáték.** Sohas volt szerencsére olyan nagyon szükségünk mint most. Nagyon időszerű tehát a m. kir. szab. osztálysorsjáték tizedik sorsjátékának beköszönte. Már nem új intézmény hazánkban az osztálysorsjáték hiszen kilencz sorsjátéka megkedveltette közönségünkkel és meggyökerezett a beléje vetett bizalmat. Kifogástalan működése, kezelésének abszolút korrektsége szerencse esélyeinek rendkívül kedvező volta, nyereményeinek sokasága és nagysága, a sorsjegyek vásárlását mindenki számára könnyítő osztályrendszer a magy. kir. szab. osztálysorsjátékot népszerűvé, sőt egyenesen közsükségessé tették. A most kezdődő X. osztálysorsjáték első osztályára szóló sorsjegyek már kaphatók. Ennek az osztálynak a húzását az idén május 22. és 23-án tartjuk meg.

EGYLETI-ÉLET.

Munkások választmányi ülése. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete debreczeni fiókjának választmánya e hó 4.-én tartotta rendes havi ülését **Keller** Jakab elnöklete alatt. Az ülésen elsősorban az egylet vagyoni állapotáról szóló jelentés olvastott fel. A jelentés szerint az egylet vagyona a központi pénztárnál 595. 866 K. 08 f. A debreczeni fiókegylet külön alapja 374 korona 31 fillér, mely összeg a „*Debreczeni Első Takarékpénztárnál*“ van elhelyezve s ez összeg a debreczeni fiókegylet özvegyei és árvái segélyezésére fordítatik. Az egylet teljes taglétszáma: 17.828. A debreczeni fiókegylet tagjainak száma 263. Az egyletbe belépni óhajtó tagoknak az egylet elnöksége készséggel szolgál felvilágosítással az egylet hivatalos helyiségében a „*Debreczeni sör-eszernőkhöz*“ címzett vendéglőben minden vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

A Kereskedő Társulat felolvasó estélye. A debreczeni kereskedő-társulat ma csütörtökön este 8 órakor a társulat dísztermében *felolvasó-estélyt* rendez. Az érdekesnek ígérkező felolvasás sorrendje a következő: 1. *A kereskedelem története.* V. rész. Pár vonás a közép- és újkori kereskedelem történetéből. — A kereskedelem erkölcsi méltatása. Zárszavak. Irta és felolvassa: **Csiky** Lajos theol. akad. dékán. 2. *Társadalmi energia.* Irta és felolvassa: **Zalai** Márk kereskedelmi tanintézeti tanár.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

Komáromy Mariska bucsuja.

(*Orpheus a pokolban.*)

Offenbach bűvös muzsikája, örök szép költeménye itt cseng még a lelkünkben, mikor e sorokat írjuk s beszámolunk a tegnapi esetről, **Komáromy** Mariska bucsujátékáról. A banalitások divatját multak, a frázisok értéktelenné váltak — nem élünk egyikkel sem; röviden, keréken vetjük papírra: nagy az az asszony, a ki olyan igazán szívvvel énekel.

Mert **Komáromy** Mariskának nemcsak a hangszálai, de a lelke is részt vesz a dallikózásban. Melegen énekel és éri is azt, a mit ajkára vesz. **Euridike** dalait nem hallottuk soha szebben, soha több művészettel, soha ennyi finomsággal. A közönség mámoros lett a gyönyörűsüdtől és tapsolt, éljenzett, szinte öntudatlan.

Szívelyes, őszinte bucsu volt s a beczező szeretetnek elementáris megnyilvánulása hivta a nagy énekesillagot előadás után is a lámpák elé.

Az operette többi szerepe egytől-egyig jó kezekben volt. **Faragó** (Jupiter) **Nagy** Gyula (Stya Jankó) kiünök voltak. Szépen énekelt **Békeffy** (**Orpheus**) és **Nógrádi** Albert (**Plutó**), a mint jók voltak a többiek is: **K. Tarnay** Leona, **Szigeti** Lujza, **Takács** Mariska és **Makray**.

Külön díczéret illeti az énekkar művészi előadását és **Znojemszky** kar-nagy szakavatott vezetését.

(—)

— (**Kapuzárás előtt.**) Május 12-én, a jövő hét hétfőjén utoljára játszanak **Komjáthyék**, a debreczeni színházban. A szokásos bucsuzkodások sorát a társulat kiváló primadonnája **Komlóssy** Emma nyitja meg, a ki holnap bucsuzik „*Lili*“ czimszerepében. Szombaton az igazgató-pár lép föl „*A makranczos hölgy*“ című vigjátékban. Vasárnap délután **Bárdos** Irma és **Békefi** Lajos bucsuznak. „*A suhancz*“ ban, este pedig **K. Tarnay** Leona, **Bartha** István, **Faragó** Ödön, **Nagy** Gyula, **Székely**, **Makray** és **Szöke** „*A ezigány*“ előadásában. Hétfőn bucsu-előadásul „*Az egér*“ kerül színre, főbb szerepeiben **Groó** Valéria, **Tóth** Ilonka, **Takács** Mariska, **Berlányi** Vanda és **Odry** Árpáddal. Szombat este — mint már jeleztük is **Komjáthy** János és neje **Komjáthy**né Z. Teréz urasszony tiszteletére bankett lesz az „*Arany Bika*“ dísztermében, melyre már eddig is számosan igérték megjelenésüket a társadalom kiválóságai közül.

(**San-Toy.** — **A fekete gyémántok.**) Áldozó csütörtök tiszteletére ma két előadása lesz a színháznak. Délután félhelyárral „*San-Toy*“, este Jókai nagy-hírű színműve „*A fekete gyémántok*“ kerülnek színre.

TÁVIRATOK.

Főhercegi nász.

Pozsony, május 7. (*Saját tudósítónktól.*) **Mária Krisztina** főhercegnő és **Salm Salm Emanuel** herceg ma a délelőtti gyorsvonattal elhagyták Pozsonyt, hogy résztvegyenek a bécsi esküvőn. A város fényes bucsuünnepben részesítette a mátkapárt. A palotától a vasutig katonai sorfal állt, a pályaudvarban az egész tisztikar, a városi tanács és képviselőtestület nagyrésze és számos hölgy gyült össze. A város nevében **Brolly** Tivadar polgármester magyar beszéd kíséretében, melyben a távozás miatti sajnálkozását kifejezte, boldogságot kívánt az ifjupárnak és gyönyörű rózsacsokrot nyújtott át a menyasszonynak. A vonat, melyen az egész főhercegi család utazott, a közönség lelkes éljenzése közben indult el.

Cseh miniszter állapota.

Budapest, május 7. (*Saját tudósítónktól.*) A horvát miniszter állapotában állandóan tartós a javulás. A miniszter ugyan még mindig viseli beteg karján a kötést, de már nem kell ágyban feküdnie, mert láza egyáltalán nincs és a kötése is kielégítő. A miniszter idejét szállóbeli lakásán, hivatalos ügyeinek elintézésével tölti. Nehány nap mulva már szobáját is elhagyhatja **Cseh** Ervin.

Az osztrák delegáció ülése.

Bécs, május 7. (Saját tudósítónktól.) Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága tegnap délután öt órakor ülésezett. Az ülésen Goluchovszky Agenor beterjesztette külügyi expozéját. A miniszter konstata, hogy a monarchia külső viszonyai kedvezők s a hármasszövetség barátsága továbbra is szolgálja fogja a magasztos békekezélokát.

A dél afrikai béketárgyalások.

London, május 7. (Saját tudósítónktól.) A *Daily Telegraph* jelenti Johannesburgból 3-iki kelettel: A menekülők táboraiiban levő bugherek, úgy látszik, nem kételkednek a béke megkötésében. Klerksdorpban és más táborokban bizonyosra veszik a békét. A katonai hatóságok kissé pesszimistikusabban gondolkoznak a mostani helyzetről és nem engedik, hogy a harcokésztség ellanyhuljon.

Pretória, május 7. (Saját tudósítónktól.) A békekilátások kedvezők. A bur megbízottak, a kik az egyeskommandókat fölkeresik, jelentékeny sikert értek el abban a fáradozásukban, hogy fölbatalmazást kapjanak a meghódolásra. Az intranzigens elemek főleg Delarey embereiből kerülnek ki.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Compiègne, május 7. (Saját tudósítónktól.) A moyennevillei vasuti szerencsétlenségnél 9 ember vesztette életét és 11 sebesült meg.

Compiègne, május 7. (Saját tudósítónktól.) A Compiègne és Amiens között kisiklott vonaton 350 zarándok volt, nagyobbára asszonyok. A kilencz halotton és tizenegy súlyosan sebesültön kívül még 40 ember szenvedett könnyebb sérülést. A vonat utasai kizárólag belgák voltak. A vasuti szerencsétlenséget valószínűleg az okozta, hogy az eső alámosta a vasuti töltést.

A magyar kvótadeputáció.

Budapest, május 7. (Saját tudósítónktól.) A magyar országgyűlés kvótadeputációja pénteken, május hó 9-én délután 5 órakor tartja meg alakuló ülését.

Az oroszországi zavargások.

Pétervári, május 7. (Saját tudósítónktól.) Nehány külföldi lapnak, az általános sztrájkokról, munkásfelhívások kiüggasztéséről és véres összeütközésekről szóló pétervári jelentésével szemben az orosz távirafi ügynökség konstata, hogy az általa jelentett tüntetéseken kívül sem sztrájkok, sem bárminemű tüntetések, sem véres összeütközések nem voltak Pétervárott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A Beöthy-Liptay pör ítélete.** A mult hónap 5-én tárgyalta a sajtóbírószék *Beöthy László* panaszát *Liptai Károly* hirlapíró ellen s a szenzációt tárgyalás a vádolt felmentésével végződött. Tudvalevő, hogy ennek következtében Beöthynek is kellett mondania a Nemzeti Színház igazgatói állásáról. A pörben hozott ítéletet megokolásával együtt csak ma adta ki a sajtóbírószék írásban. A kiváló jogászi munkát, mely 46 sűrön írott oldalra terjed, dr. *Doleschall* Alfréd törvényszéki bírónak; az ügy előadójának műve s azt ma küldi meg a törvényszék Beöthynek. Liptaynak, valamint gróf *Keglevich* István intendásnak.

§ **Cselédleányok alkonya.** A ki gyakrabban járogat a törvényszéki tárgyalásokra, arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy nem jó cselédet tartani. A bünyűeknek ugyanis mintegy fele cselédleányok lopásaival van tele. Alig esik nap, hogy egy-egy bus *Virág Marcsa* ne állna törvény előtt. Tegnap *Rácz Eszter* kabai szolgáló leány ügyét tárgyalta a debreczeni kir. törvényszék. A jóképű *Eszter* leányzó éjjel bemászott *D Szabó Zsuzsánna* szobájába s onnan nagy halmaz fehérneműt elemelt. A törvényszék 2 heti fogházbüntetéssel sújtotta *Rácz Esztert*, ki könnyező szemekkel bár, de megnyugodott az ítéletben.

§ **Aki revolverrel kért kölcsönt.** Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a debreczeni kir. törvényszék *Oláh Miklós* törvényszéki bíró elnökele alatt. *S. Varga* János volt a vádolt, a ki tavaly télen *Hajdu-Nánáson* beállított *Monoki Gyula* óráshoz, és ötvenforintot meg egy aranyórát kért tőle kölcsön. *Monoki* maga sem akarta a kérést teljesíteni, *Mouokiré* is tiltakozott a kölcsönkiadás ellen, mire *Varga* garázdán kezdett viselkedni, később pedig töltött revolvert rántott elő s azzal fenyegette *Molnárt*, hogy le lövi, ha nem ad neki pénzt. A bolti szewélyzet végre is kiteszkolta, a veszedelmes embert, ki tegnap zsarolás büntetésének kísérlete mtatt ott ült a vádoltak padján. Közvádó *Udvarhelyi Dezső* kir. alügyész volt. a vádoltat *Dr. Kardos Samu*, jeles kriminálistánk védte. A törvényszék nyolcz napi fogházzal büntette *Varga* Jánost, aki megnyugodott elítélésében s rögtön meg is kezdette büntetésének leülését.

REGÉNYCSARNOK.

A G Y E R M E K.

Irta: **Boy-Ed Ida.**

Fordította: **Gelsei Gyula.**

— Ejnye, milyen fnra, épen olyan, mint *Friczi* volt ennyi idős korában.

Friczi volt a legkisebb *Palehn*; a véleményyt a legidősebb nővér koczkázattatta meg.

— Oh, dehogy! — szolt a másik — olyan mint a kocsisunk feleségének a kis babája.

— Nem a! Ez esinosabb, fekete a haja.

Katinka döntötte el a vitát, azt mondva:

— Valamennyi kicsiny gyermek egyforma!

Ezt soha sem faldhetette el *Willibald*. Hogy mondhat ilyet egy anya?

Majd fájó sajnálkozás fogta el *Willibaldot*. Elhalmozta a gyermeket a gyengétség külső jeleivel. Fáj neki, szánameggésséggel töltötte el a gyermek sorsa, aki ártatlanul tette boldogtalanná az édesatyját.

Majd meg tompa kétségbeeséssel gondolt elvesztett életére.

Epedve gondolt azokra a verőfényes napokra, a mikor forrón szeretett nő volt a hitvese, aki megértette őt s napról-napra újból lebilincselte.

Gyermeke születésekor hallott róla utoljára; soraira akkor nem válaszolhatt, érezte, hogy nem szabad válaszolnia, azóta semmi hír, semmi szó róla.

Gyakran úgy érezte, mintha azelőtt nem is tndta volna, mi a szerelem.

Nem — mert különben eltaszította volna magától *Ellát*? De most, most tudta, mit tesz az igazán szeretni.

Szenvedést, lemondást, szégyent semmibe sem venni, csak vele lehessen együtt — gazdagságot, szerencsét, tiszteletet megvetni, ha vele, nem lehet!

Igen, most szerette *Ellát*.

Folyt. köv.

Tőzsde.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Kezdetben kedvező, később nyugodt irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: esős

Buza májusra	— — — —	8.75—76.
" októberre	— — — —	7.84—85.
Rozs májusra	— — — —	6.65—66.
" októberre	— — — —	5.76—77.
Tengeri májusra	— — — —	4.90—91.
" júliusra	— — — —	5.01—02.
" augusztusra	— — — —	5.07—09.
Repeze augusztusra	— — — —	5.07—09.

NYILT-TÉR.

Fogorvosi műtermemet

Kossuth-utca 26. szám alá o o o o o o o (Kardos-ház) helyeztem át.

Fogadok: d. e. 10—12-ig
d. n. 2—5 óráig.

Minden SZERDÁN délután 4—5 óráig s z e g é n y s o r s u fogbetegeknek i n g y e n r e n d e l e k .

Dr. WINKER JENŐ

egyetemes orvostudor
fogorvos.

Kiadó laptulajdonosok:
Dobschorb és Popovits.

Hirdetmény.

1089 Tkv.
1902

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a debreczeni első takarékpénztár végrehajtónak ifj. Pájer József végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. járásbíróság területén levő; a debreczeni 4051. sz. tjkvben A—4027 hrsza. felvett sestakerti szőlőre 2108 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül **1902 évi május hó 23-ik napjának d. u. 3 órája** — e kir. törvényszék árverési termében kitűzetett.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni a vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismerényt a kiküldöttnek átadni.

Az árvesi feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék. mint tkv. hatóságnál és Debreczen város rendőrkapitányságánál tekinthetők meg.

Kelt a depr. kir. tszék. mint tkvi. hatóságnál 1902 február hó 9. napján.

Hegedüs,

kir. tszki. bíró.

A „debreczeni fa-áruraktár szövetkezet“ felszámoló bizottsága a kereskedelmi törvény 206 §-a szerint alábbiakban közli a „debreczeni faáruraktár felszámolásban„ ez. czég **Vagyon és teher állását.**

1901. Deczember 31-én Vagyon: Készpénz **12501 K. 36 f.** Óvadók **324 K.** Kétes követelések **8276 K. 90 f.** Cselekvő váltók **40347 K. 44 f.** Számla adósok **16446 K. 16 f.** Teher: Alaptőke **68895 K. 86 f.** Kétesek tartaléka **6000 K.** Követelők **3000 K.**

Az összes kiadás volt 1901-ben **25645 K. 92 f.** Bevétel: **1280 K. 50 f.** s az alaptőkére így **24355 K. 42 f.** vitetett át mint a múlt év vesztesége.

Megjegyezzük, hogy ez évi márczius 15-től kezdve minden egyes részjegyre **30 koronát** fizettünk vissza a részjegy tulajdonosoknak, miáltal az alaptőke **44535 K. 86 fillérre** olvadt. A márczius 31-iki készpénz állomány **2733 K. 34 f.** a Cselekvő váltók **28914 K. 72 f.** a számlaadósok **10646 K. 68 f.** s a Követelők **1500 korona** összegben szerepelnek.

Kelt Debreczenben, 1902. Ápril hó 31-én.

A debreczeni faáru raktár szövetkezet

Felszámoló bizottsága:

Lovász János, Serly Ede,
Tóth István, Zádor Lajos.

Felügyelő bizottsága:

Lengyel Imre, Nagy Ferencz,
Varga Károly.

Debreczeni Tejcsarnok.

Van szerencsém tisztelt vevőimet értesíteni, hogy az eddig Hatvan-utca 70. szám alatt volt

Tejcsarnokomat,

melyben kizárólag a **macci uradalom** ösmert tej és tejtermékét tartom készleten, május hó 1-től **Arany János-utca 10. sz.** házba helyeztem át s azt ezentúl boldogult férjem elhalálása után mint eddig is önállóan és gondosan fogom vezetni.

Midőn a nagyérdemű közönség eddigi szives bizalmáért köszönetemet nyilvánítom, kérem további becses pártfogását.

Tisztelettel

Özv. Viola Edéné.

DICSÉRETRE MÉLTÓ

női kalap ujdonságok

o o o érkeznek naponta o o o

RÓZSA LAJOS

o o női divat áráházába o o
DEBRECZEN, kistemplombazar,
hol az idény előre haladottsága miatt

Tavaszi kabátok, o o o o o
Gallérok, Blousok, o o o o

. de különösen
N a p e r n y ő k

alkalmi mesés olcsó szabott árban
lesznek eladva.

Eddig több mint

10.000,000 koronát

fizettünk ki

osztálysorsjegy-nyeremények
fejében.

A most kezdődő huzáshoz ajánljuk

osztálysorsjegyeinket

az alábbi áron:

egy egész sorsjegy — — — 12.— kor.
egy fél sorsjegy — — — 6.— "
egy negyed sorsjegy — — — 3.— "
egy nyolczad sorsjegy — — — 1.50 "

!Pontos kiszolgálás!

!! Teljes titoktartás nyeres esetén!!

MERKURBANK

Budapest, IV. ker., Váci-utca 37. szám.

TÓTH GYULA

vaskereskedő Debreczen,

Piacz és Kossuth-utca sarkán.

Ajánlja dua raktárát: var, szer-
szám, épületvasalás. házi-, kerti-
és konyha felszerelésekben.

Hatvan-u. 2. szám alatti raktáramban

nagy választék magyar és bud-
veiszi gyártmányu porcellán
kályhákban, valamint első minő-
ségű vasbutorok fürdőkádak, jég-
szekrények és fényezett fémárak.

Szolid kiszolgálás. — Jutányos árak.

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

<p>A KI</p> <p>eladni vagy venni kíván</p> <p>butor földet</p> <p>bort szőlőt</p> <p>üzletet</p> <p>házat stb.</p> <p>szobaleányra</p> <p>szolgállóra</p> <p>kocsisra</p> <p>házmesterre</p> <p>háztartásra</p> <p>nevelőre</p>	<p>üzlettársra</p> <p>üzletvezetőre</p> <p>gazdasszonyra</p> <p>szakácsnőre</p> <p>stb.-re</p> <p>van szüksége</p> <p>adja fel hirdetését</p> <p>a</p> <p>„SZABADSÁG”</p> <p>kiadóhivatalánál.</p> <p>Raz eladó</p> <p>Batthyányi-utca 11. szám</p> <p>alatti 15000 forintért.</p>	<p>Szilassy Ottó</p> <p>Éradonyi gazdaságában, u. p. Értarsa, 12,000 kéve nád, valamint 40 hektoliter tavalyi tiszta érmelléki bor eladó. — Szíves megkeresések a fenti címre kéretnek.</p> <p>Nyaraló eladó</p> <p>sétakertben 600 négyszögöl területtel 4000 forintért. Értekezhetni a kiadóhivatalunkban.</p>	<p>Vaj,</p> <p>naponta friss</p> <p>kiloja 1 frt. 20 kr-ért kapható</p> <p>DEUTSCH LAJOS</p> <p>fűszer kereskedésében</p> <p>Piacz-u. 38.</p> <p>Martinkán</p> <p>négy nyilas szöllő nagy. pajtával együtt eladó Czim a kiadó hivatalban</p>	<p>10 év óta fennálló</p> <p>havi és heti részletüzletben a tavaszi áru nagy választékban megérkeztek és áremelék nélkül árusítatnak Kohn Hermann Hatvan-u.</p> <p>Ujlétai különféle Ó-bor</p> <p>80 hektoliter eladó Szabó Lajosnál Péterfia-utca 81.</p> <p>Legalkalmasab ajándék</p> <p>egy fényképező kamra. Kellemes szórakozás és</p>	<p>hasznos időtöltés. Ingyen- oktatás és utasítás. Tes- sék árlapot kéri</p> <p>Komáromi József fényké- pészeti szaküzletéből Deb- reczen, Piacz 12.</p>
--	--	--	---	--	--

Árleszállítás

1902 május 1-től.

Pirszen (Cox)

1 mm. 3 K. 60 f.

Debreczen sz. kir. város

légészeggyárában.

Ugyanott fekete

köszén-kátrány

1 mázsa 8 kor.

Nagyban vevőknek és elarusítóknak kedvezmény.

Békés Lajos

kalapos műhelye,

o o Piacz-utca, Dr. Ujfalussy-ház. o o

Mindennemű férfi kalapok készítését, valamint férfi és női kalapok átalakítását, gyorsan és a legjobb kivitelben eszközöli.

Tavaszi és nyári idény

1902

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3,10 méter hosszú, teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mellény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju-szövet.
„ 6.— és 6.90 jobb	
„ 7.75 finom	
„ 8.65 finomabb	
„ 10.— legfinomab	

Egy szelvény fekete salomöltönyhöz 10 frt. úgy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és megbízhatónak elismert posztgyári raktár által

Siegel-Imhof Brünben

Minta ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállítást biztosíték. Magánvevők, ha közvetlen rendelik fenti gyári-forrásnál, jelen-
tekenyen takarítanak.

Moly, kár ellen biztosító

megóvó intézet

VÉGH GYULA

szücsmeister,

Debreczen, Grof Degenfeld (Rozsa ter 3 sz. Szikszai-ház.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni elsőrangú szücs-műhelyem berendezésére, ahol elvállalok mindenféle teli ruhák nyári gondozását, u. m. utazó bundák, lábvedők kocsis takarók, szőnyegek, női és férfi felöltők stb. a legnagyobb felügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pontos és szolidágáról méltóztassék meggyőződni.

Anyaralásra beadott ruhák tűz ellen biztosított helyen tartatnak.

Levelező-lapok czímemre küldése után hazhoz is elküldök.

Egyszerű- és díszes

Kertilóczákat,

kerti- és raktári

Vizfecskendőket,

udvari- és községi

Kutszivattyukat,

kitűnő szerkezetű

Borsajtókat,

Szöllőzúzókat-

és minden építési

Vastárgyakat,

olcsó gyáriáron

elsőkézből ajánl

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

Péterfia végén, a hadházi utcában.

Értesítjük

a t. közönséget, hogy o o o o o o

czipő, kalap, férfi és női divat

o o o o üzletünket o o o o

Főtér, Szikszay-ház, a nagy

tőzsde mellé helyeztük át.

Tisztelettel

Székely Jenő és társa.

A legújabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha kelmé

óriási választékban

rákára érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
czégnél Kistemplom-bazár.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetében

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

üzégnel,

Debreczen — Rózsater.